

Szegedi Tudományegyetem
Természettudományi és Informatikai Kar
Földtudományok Doktori Iskola
Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék

A városfejlesztés és forráslehívás problematikája az Európai Unió csatlakozását követően Csongrád megyében

Doktori (PhD.) értekezés tézisei

Vajda Gizella Renáta

Témavezető :

Dr. Mészáros Rezső
egyetemi tanár, MTA rendes tag

Szeged

2009

I. A témaválasztás indoklása és aktualitása

A XX. század végére felgyorsult gazdasági-társadalmi folyamatok nem hagyták érintetlenül a településeket sem, nagyfokú differenciálódás figyelhető meg a különböző településtípusok között. Kétségtelen, hogy azon települések fejlődése a legmarkánsabb, amelyek gyorsan tudnak reagálni az új kihívásokra, a politikai, gazdasági és a társadalmi változásokra. Ezt befolyásolják a települések lokális és külső adottságai is. A városok belső térfejlődésére jelentős hatást gyakorol a városi funkciók változása, hanyatlása, megújulása. A városok számos olyan pozitív tulajdonsággal (kreativitás, innováció, kultúra, vállalkozó szellem, stb.) rendelkeznek, amelyek a modern, sikeres, tudásalapú gazdaságok támaszai, nagy jelentőségűek a regionális teljesítmény növelésében is. A városfejlesztési feladatok keretei között erősen keverednek a gazdasági, a műszaki-építészeti és a társadalmi kérdések. Ezeket éppúgy nem lehet egymástól elválasztva kezelni, mint ahogy a város sem értelmezhető pusztán közgazdasági vagy műszaki módon. A város életteret, lakóhelyet, szellemi értéket is jelent. Egyszerre kell tehát gazdaságilag versenyképes teret, ugyanakkor otthont, fenntartható várost biztosítani az ott lakók számára (lisszaboni kritériumok). A városrendszer fejlesztésénél egyik fontos cél a városok közötti kooperációk erősítése: a térségi fejlődés csak akkor lehet harmonikus, ha a városok együttműködése megvalósul, azok bármilyen területi egységben (legyen ez egy régió vagy azok csoportja) hálózatot alkotnak, közöttük a kooperáció létrejön. *(Rechnitzer J. 2009)* A kiegyensúlyozott területi fejlődés feltétele a városok és a velük sokoldalú kölcsönös függőségi viszonyban levő vidéki területek kooperációs, partnerségi együttműködése, ami alapvető fontosságú a versenyképesség növelése érdekében *(Urban-rural relations in Europe ESPON)*, azonban a vidék jelentős részének fejlődése elmarad az átalakulásban élen járó központi és egyéb fejlettebb városi térségek mögött. A városi teret nem konfliktus vagy akadályokat jelentenek, hanem épp ellenkezőleg, lehetőségeket és hidakat nyitnak meg a fejlődés számára. Kétségtelen azonban, hogy a városfejlődés dimenziói kitágultak.

Az Európai Unió tagsággal megváltozott a településfejlesztés lényege, az új pénzek új lehetőségeket is teremtettek a városfejlesztésben. Mind városaink, mind falvaink és településhálózatunk életében, fejlődésében, fejlesztési lehetőségeiben nagy változást jelentett a 2004-es Európai Unió csatlakozás. Egyszerre azért, mert a megjelent, lehívható pénzek nagysága soha nem látott méreteket öltött.

II. A kutatás célkitűzései

A vizsgálat célja, hogy feltárja a Csongrád megyei városok (kategóriákba sorolva) hogyan használták ki az Európai Unió csatlakozás nyújtotta megnövekedett fejlesztési forrásokat, milyen eredményeket értek el, illetve a városok fejlődésére milyen hatást gyakorolt az unió csatlakozás.

III. Az alkalmazott módszerek

A kutatás első lépése azoknak a településeknek a meghatározása, amelyek a vizsgálat tárgyát képezik. A vizsgálat szempontjából alapvető volt a településkategóriák megkülönböztetése, hiszen minden település a saját méretében lehet versenyképes, illetve összehasonlítható.

A Csongrád megyei városok csoportosítására több próbálkozás is történt, végül a települések kategorizálásának problematikája csak a vegyes csoportosítással vált áthidalhatóvá. A vizsgálat tárgyát a népességszám alapján a kisvárosok és a középvárosok csoportja képezi, illetve a közigazgatási besorolás szerinti megyei jogú városok csoportja. A településkategóriák tehát az alábbiak:

- *kisvárosok (lélekszám 10.000 f alatti)*: Mórahalom, Kistelek, Sándorfalva, Mindszent
- *középvárosok (10.000 f - 30.000 f lélekszám közötti)*: Csongrád, Makó, Szentés
- *megyei jogú városok*: Hódmezővásárhely, Szeged.

A városok fejlődésére, fejlesztésére ható tényezők vizsgálata több módszerrel történt. A dolgozat elkészítéséhez a dokumentumelemzés és mélyinterjú módszereit használtam, a témában rendelkezésre álló szakirodalom, fejlesztési és tervezési dokumentumok, szakértői anyagok, jogszabályok felhasználása és elemzése elsősorban a társadalmi, gazdasági folyamatok nyomán követése szempontjából volt szükséges.

Mindegyik településtípus esetében közel azonos kérdésekre kerestem a választ: mind a kis-, közép- és megyei jogú városok esetében az Európai Unió csatlakozás hozta változások, korlátozások és lehetőségek voltak a fókuszpontban. Az alábbi kérdések hangzottak el a mélyinterjúkon:

- Az Európai Unióhoz történt csatlakozás óta milyen területfejlesztési szempontú változások történtek a város fejlesztési lehetőségeiben?
- Milyen korlátozó tényezők érzékelték a területfejlesztésben?
- Milyen (nem politikai szempontú) területfejlesztési újítások, lehetőségek vannak a városfejlesztésben, a területfejlesztésben 2004, az Európai Unió csatlakozás óta?

A téma szakértőhöz és az elemzőkhöz hasonlóan azt feltételeztem, hogy a települések közötti verseny, rivalizálás felerősödött az Európai Unió csatlakozás óta és a települések szinte kizárólagosan a megszerzhető fejlesztési forrásokat látják az Európai Unió csatlakozás hozadékának.

III. Az eredmények összefoglalása

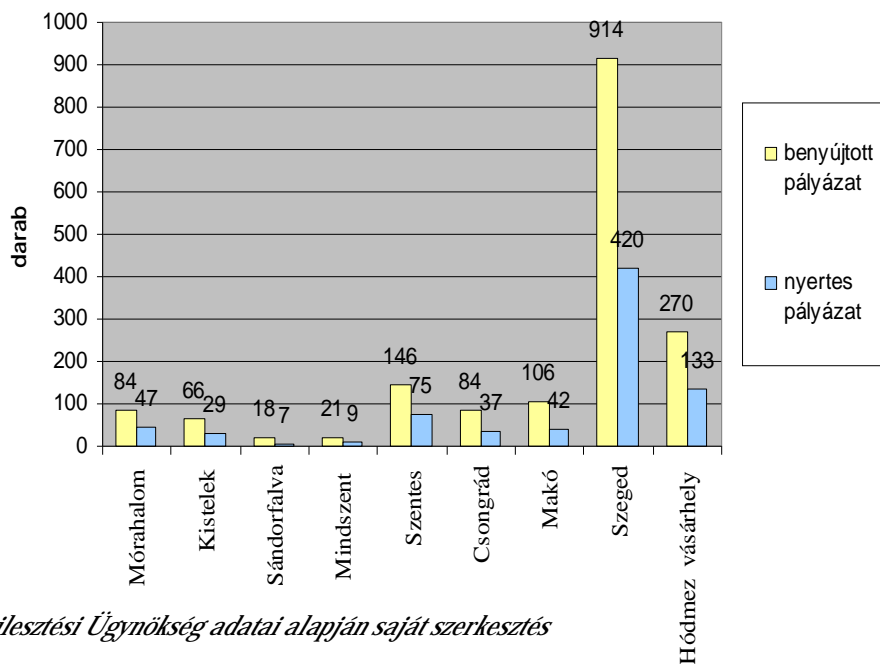
1. A vizsgált települések esetében egyértelműen kimutatható, hogy az Európai Unió csatlakozás *egyetlen és legpozitívabb hozadéka a fejlesztésekre fordítható, pályázható források nagyságának markáns növekedése*. A forrásokat sokszor allokatíván, ad hoc módon használják fel a települések. A vizsgált településeken több alkalommal is elhangzott, hogy „arra pályáznak, amire pénzt adnak”. Az így generált fejlesztések általában koherens módon nem kapcsolódnak egymáshoz, az egymásra gyakorolt multiplikatív hatásuk nem érvényesülni kell képpen, hiszen sok esetben pontszerű fejlesztésekről van szó, amelyek nem épülnek egymásra. Sok esetben olyan fejlesztéseket eszközölnek, amelyek nem feltétlenül szükségesek, de viszonylag könnyen szerezhető forrás a megvalósításukra. Nincsenek fejlesztésekhez kapcsolódó korrekt helyzetértékelések, a forráselosztás központi szabályozása kiforratlan, a megvalósult fejlesztések monitoringja és a visszacsatolások esetlegesek, a tapasztalatokat nem hasznosítják a későbbi fejlesztések és a tervezés során (ez jellemző a hatósági és a pályázói oldalra is).
2. *Döntéshozói, hatósági oldalról számos problémával találkozhatunk*: a benyújtott, nyertessé nyilvánított pályázatok egy részére nincs forrás, tartaléklistán kerülnek a nyertesek, tehát hiába rendelkezik egy település nyertes pályázattal, a kivitelezést nem tudja elkezdni, hiszen az elnyert támogatást csak akkor kapja meg, ha valahonnan forrást szabadítanak fel. A másik probléma a komplex fejlesztésekhez kapcsolódik: a komplexitásnak az a lényege, hogy több operatív program támogatásából valósítják meg. Elfordulhat –a sok egyeztetés és ígéret ellenére–, hogy a program egy részére nyernek támogatást, más részére nem, esetleg csökkentett m. szaki tartalmat javasol a szakmai zsűri. A döntéshozói, hatósági félnek szintén felróható az a hiba, hogy sokszor társadalmi egyeztetés nélkül, vagy nagyon rövid időt hagyva az egyeztetésre és a véleménynyilvánításra, meghirdetik a pályázatokat, vagy egyoldalúan módosítják a már megjelent kiírásokat. A már nyertes pályázatok esetében a támogatási feltételek és támogatási szerződés módosítása is gyakran egyoldalúan történik, a pályázó arról csak utólagos tájékoztatást kap.
3. Általános problémának tekinthető a *pályázati rendszer túlságosan bürokratikus volta*, a pályázati feltételek túlbonyolítása, a megfelelő mennyiség és minőségű hatósági

kommunikáció, az állandó jogszabályi változások és ellentmondások, a forrásszerzés adminisztrációs terhei, az öner problémák. Hatósági oldalról jelent s probléma még az informatikai rendszerek akadozása, a humán er forrás és az eljárásrendek hiánya, az adatrögzítések hiányosságai miatt nehezen követhet nyomon a projektek életútja. Rendszeresen el forduló probléma, hogy a pályáztatási folyamat korábban elér olyan stádiumba, mint ahogy arról eljárásrend állna rendelkezésre. A meglév eljárásrendek évente többször változnak, sokaságuk miatt nehezen követhet ek. A problémák nem csak hatósági oldalról jelentkeznek: a potenciális kedvezményezettek, pályázók sok esetben felkészületlenek, pontatlanok, felületesen tájékozottak. Ennek nyilvánvaló következménye, hogy a pályázatok kidolgozottsága alacsony (hiába jelenik meg a kiírás id ben és jutna elég id a kidolgozásra, a projektgazdák mégis kés n eszmélnék) és szinte minden pályázat hiánypótlásra szorul. *A projektgazdák nem veszik elég komolyan projektjeiket*, sokszor nem hozzáért személyzetet alkalmaznak, a határid ket/szerz déses kötelezettségeket nem tartják be, ezért a megvalósítás nem megy gördülékenyen. A sikertelen forráslehívásban, a pályázatok elutasításában nyilvánvalóan ez utóbbiak szerepe is jelent s. A települések mindegyike *sablonos tervdokumentumokkal rendelkezik, általánosnak tekinthet ek a tervekt l eltér fejlesztések és a fejlesztésnek nevezett elmaradt karbantartások*.

4. A vizsgált *települések között nincs együttm ködés*, a kisvárosok és a középvárosok esetében egyáltalán nem említették, hogy jelenleg együttm ködnének más városokkal, vagy a jöv ben együttm ködést terveznének. Az említett *városok között lév települési kapcsolatok gyengék*, némely esetben szinte alig léteznek. Hódmez vásárhely és Makó között szinte nincs kapcsolat, Szeged és Vásárhely között igen gyenge, Szeged és Makó között er sebb, de közel sem annyira intenzív, hogy a települések szoros együttm ködésér l beszélhetnénk. A települések közötti együttm ködési hajlandóságot sok esetben a politikai hovatartozás határozza meg. Sajnos a politikai hovatartozással nem egyenl mértékben esik latba a település, a településen él k érdeke. *A gyenge kooperáció okai* között szerepel az – egyebek mellett *a pályázati rendszerrel is generált – mesterséges versenyhelyzet* (például a városi központ és a környezetébe tartozó kisebb települések között, illetve a Leghátrányosabb helyzet (LHH), Hátrányos Helyzet (HH) és a Komplex Programmal Segítend Leghátrányosabb helyzet (KLH) térségek között); az együttm ködés kultúrájának hiánya; szervezeti képességek és készségek, a térségi és stratégiai szemlélet elégtelensége; a területi tervezés partnerségi jellegének hiányosságai. *A jelenlegi pályázati rendszer a települések, kistérségek együttm ködésére nem hat ösztönz en*, nem kerülnek kiírásra olyan pályázatok, amelyek a települések és a kistérségek összefogását ösztönöznék, a pályázatok értékelési eljárása során nem részesülnek pozitívabb elbírálásban a közösen pályázó települések, kistérségek. Ez ellentétben áll az Európai Unió területfejlesztési politikájának alapelveivel, azok közül is leginkább a partnerség és a koncentráció elve sérül, hiszen jelen pályázati rendszer nem preferálja a költségek hatékony felhasználását, illetve nem ösztönzi együttm ködésre a kistérségeket, városokat.
5. A Nemzeti Fejlesztési Terv I.-re (NFT I.) benyújtott pályázatok darabszáma tekintetében azt mondhatjuk, hogy minden második pályázat nyertes volt. Egyértelm en látható Szeged el nye: e város az összes benyújtott pályázat mintegy 53,5%-át adta be, és a nyertes pályázatok 52,5%-át mondhatja magáénak.

1. ábra

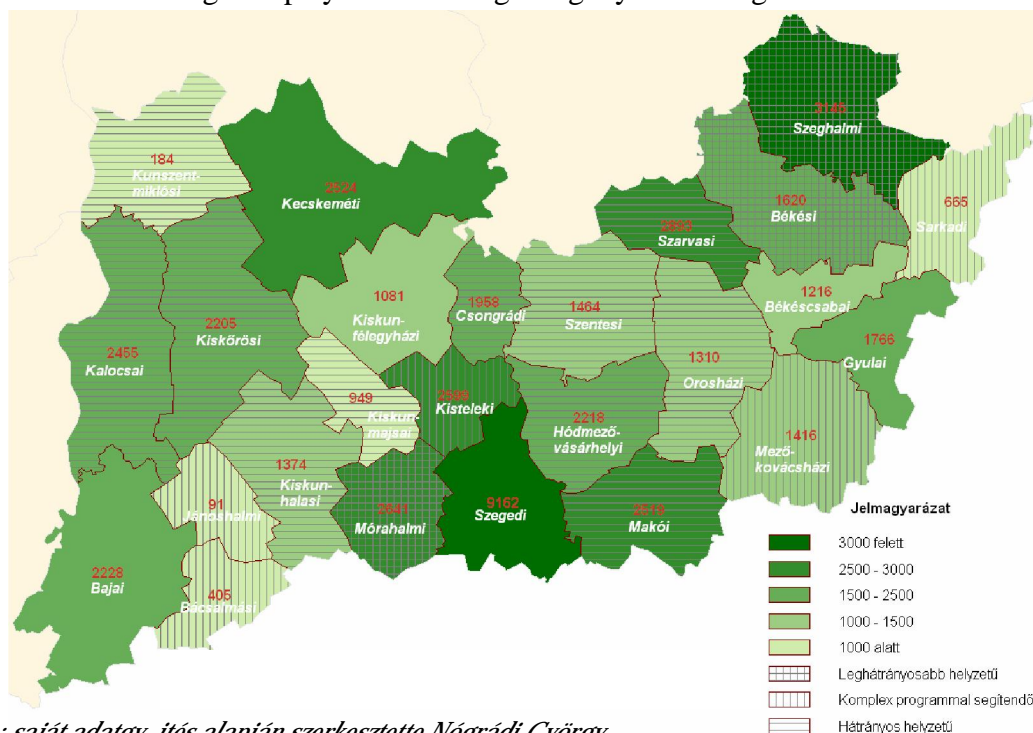
Az NFT I.-re benyújtott és a nyertes projektek darabszáma

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség adatai alapján saját szerkesztés

6. Az Új Magyarország Fejlesztési Tervre (ÚMFT) beadott pályázatok darabszámának vizsgálatokor hasonló eredményt kapunk, mint az NFT I. esetében: Szeged magasan kiemelkedik térségéből: a benyújtott pályázatoknak 53,2%-át tudhatja magáénak, míg a nyertes pályázatok 55,8%-a volt szegedi. Ha kistérségi összehasonlítást végzünk, akkor is egyértelműen jelentkezik Szeged elnye; a megítélt támogatások jelentős része Szegeden realizálódott, ami Szeged többi települést jóval meghaladó forrásabszorpció-képességére hívja fel a figyelmet.

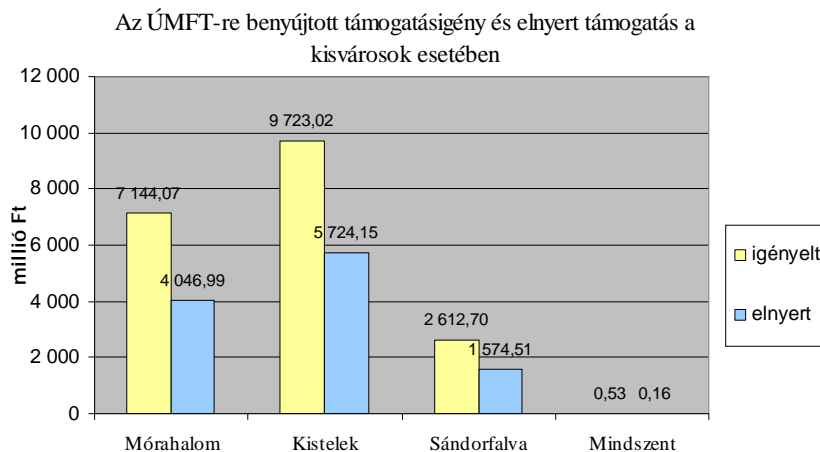
2. ábra: A támogatott pályázatok támogatásigénye kistérségenként a Dél-alföldön

Forrás: saját adatgyűjtés alapján szerkesztette Nógrádi György

7. Kisvárosok tekintetében változatos képet láthatunk. Mórahalom és Kistelek magasan kitűnik pályázati aktivitásával. A lehívott források tekintetében az ÚMFT I-re beadott projektek esetében Mórahalom volt a legsikeresebb, az ÚMFT-nél változott a sorrend: Kistelek a legsikeresebb, utána Mórahalom követi, majd Sándorfalva következik, és végül Mindszent marad sereghajtóként.

3. ábra

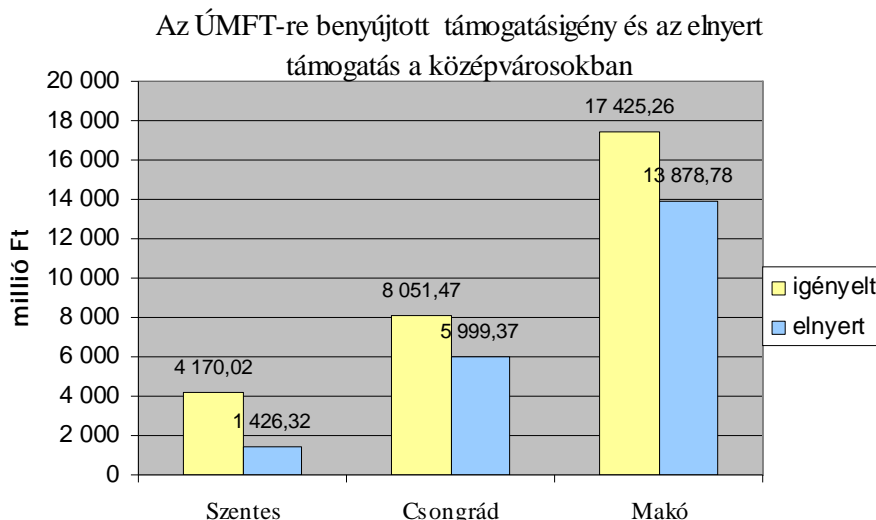

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség adatai alapján saját szerkesztés

Feltételezésem szerint ebben szerepet játszik az is, hogy Kisteleknek és Mórahalomnak saját kistérsége van, ezek kistérségi szerepkört töltenek be, Mindszent azonban a Hódmezővásárhelyi kistérség marginalizálódott települése, központi szerepkör nélkül, tulajdonképpen városok közötti térben fekszik, gyakorlatilag vonzáskörzet nélküli funkcióhiányos kisváros.

8. A középvárosok sikeresebben pályáznak a Strukturális Alapok forrásaira a 2007-2013 közötti költségvetési időszakban, mint közvetlenül az Európai Unió csatlakozása után.

4. ábra

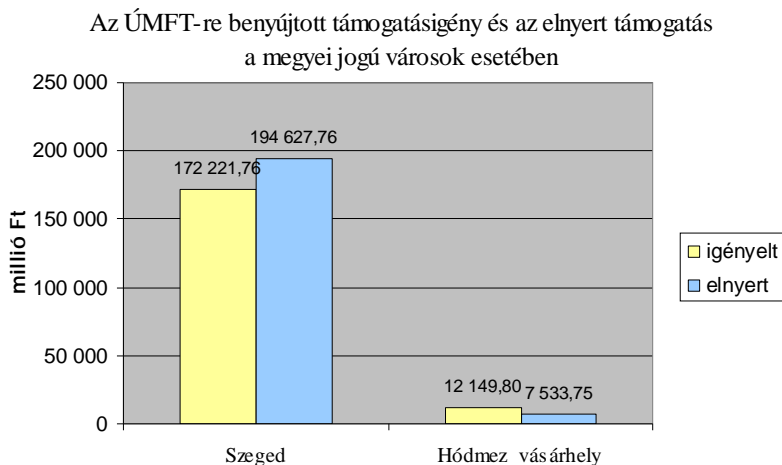
Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség adatai alapján saját szerkesztés

A jelenlegi pályázati rendszer elnyerését szemmel láthatóan Makó használja ki leginkább. A kisvárosok (Mórahalom és Kistelek) fejlesztéspolitikai szempontból kedvezőbb helyzetben vannak, mint a középvárosok, hiszen a 2004-2006 közötti

id szakban mindkét település kistérsége a leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozott. A fejlesztéspolitika kedvezményezettként kezelte ezeket a térségeket, ami a pályázások esetén együtt járt a magasabb támogatási intenzitással, sok esetben nem kellett (vagy csak minimális) önrészt tenni a fejlesztési forrás mellé, illetve az értékelések során plusz pontot ért a térség hátrányos helyzete. A középvárosok közül egyik sem tartozott a leghátrányosabb helyzetű térségek közé, így esetükben az általános szabályok voltak érvényben, nem vagy alig részesültek kedvezményekben, ami a pályázati aktivitást is csökkentette.

9. Ha a megyei jogú városok lakosságához viszonyítjuk az ÚMFT-re beadott pályázatok számát, akkor láthatjuk, Hódmezővásárhely a támogatott projektek tekintetében elmarad Szegedtől, hiszen a lakosság alapján Vásárhelynek körülbelül 160 nyertes projekttel kellene rendelkeznie, az elnyert támogatásnak is 43-44 milliárd forint körül kellene realizálnia. Vásárhely több sikertelen pályázatot nyújtott be, arányaiban több volt az elutasítás. A mélyinterjún elhangzottak alapján Hódmezővásárhely rengeteg fejlesztést valósít és valósított meg önrészt nélkül, a –sok esetben– maradékelvű fejlesztésekre nem tudnak forrást nyerni. Másrészt –mind a szegedi, mind a vásárhelyi interjún is– elhangzott, hogy sok esetben nem mindegy a városok politikai hovatartozása, nagyon sok múlik a politikai lobbira és a kapcsolatokra.

5. ábra

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség adatai alapján saját szerkesztés

10. Egy település sikerességében vagy sikertelenségében jelentős szerepe van a település vezetőségének is és a település fejlesztésével foglalkozó szakembergárdának is. A területfejlesztési korlátozó tényezők a települések által adott válaszokban szinte minden esetben az Európai Unió forrásainak létét/nem létét, az önrészhányát/meglétét, a pályázási lehetőségek kihasználását/kihasználatlanságát jelentik. Kijelenthetjük azt, hogy a területfejlesztés problematikája az Európai Unió forrásainak körülforog mindegyik település esetében, alig említettek más korlátozó tényezőt. Noha csak egy interjúalanyom mondta a „leosztott lapokat”, általánosságnak tekinthető, hogy a politikai lobbira is jelentős szerepe van a települések nyeresési esélyeiben. Gyakran megjelentek a beszélgetések során a települések által gyengeségnek tartott gazdasági tényezők és természeti adottságok, illetve olyan –szerintük– fejlődést akadályozó problémák vagy hátrányok, amelyek már az Európai Unió csatlakozása előtt is fennálltak, tehát létüket nem a csatlakozás idézte elő.

1.sz. táblázat: Korlátozó tényezők a területfejlesztésben a kisvárosokban

<i>probléma</i>	<i>település</i>			
	<i>Mórahalom</i>	<i>Kistélek</i>	<i>Sándorfalva</i>	<i>Mindszent</i>
geopolitikai helyzet	X			
pályázati rendszer	X	X	X	X
tervezhetetlenség	X	X	X	X
A Közreműködő Szervezetek pályázatkezelésének hiányos szakértelme		X		
visszacsatolások, értékelések hiánya	X	X		
önértékelés hiánya			X	X
"leosztott lapok"				X
város terjeszkedésének lehetősége			X	
hátrányos helyzetű település, nem hátrányos kistérségben				X
Tanyai lakosság hátrányos helyzete	X	X		
gyenge gazdasági háttér	X			
település mérete, gazdasági életben betöltött szerepe	X	X	X	X
barnemez és területek kihasználatlansága			X	X

Forrás: a mélyinterjúk alapján saját szerkesztés

2. sz. táblázat: Korlátozó tényezők a területfejlesztésben a középvárosokban

<i>probléma</i>	<i>település</i>		
	<i>Csongrád</i>	<i>Szentés</i>	<i>Makó</i>
A már elkészült településrendezési terveket nem veszik kelléppen figyelembe	X		
Társadalom állapota lehangoló	X	X	X
Hulladék és belvíz problémák	X		
Napi ingázás megoldhatatlan a régiós centrumokba	X	X	
Humán- és pénzügyi hiány	X	X	
Vízi közlekedés hátrányos helyzete	X		
Belpolitikai viszálykodás	X		
Pályázati rendszer túlbonyolítása	X	X	X
Tervezett fejlesztések kivitelezése és fenntartása	X		
Fejlesztési, pályázási lehetőségekkel kapcsolatos kommunikáció gyengesége	X	X	
Az emberek elérhetetlennek tartják az Európai Unió támogatásokat	X		
Agrárium túlszabályozása		X	
A termálprogramot és a fesztiválok, rendezvények szervezését nem támogatja az Európai Unió		X	
Az uniós pályázatok csúszása, nem az elzáró információknak megfelelő időpontokban kerülnek kiírásra		X	
Túl rövid határidő áll rendelkezésre a pályázat elkészítéséhez		X	
Túlbürokratizált és egyre inkább rugalmatlan pályázati rendszer		X	
A fejlesztéspolitika, támogatáspolitikai és a jogszabályi környezet állandó változása, kiszámíthatatlansága		X	
A város iparából is hiányoznak az innovatív iparágak			X
A nagyváros közelsége megakadályozza bizonyos funkciók meggyökeresedését			X

Forrás: mélyinterjúk alapján saját szerkesztés

3.sz. táblázat: Korlátozó tényezők a területfejlesztésben a megyei jogú városokban

<i>Probléma</i>	<i>település</i>	
	<i>Szeged</i>	<i>Hódmezővásárhely</i>
Hiányosságok a tömegközlekedésben, a térségi közlekedési hálózat területén	X	
Hiányosságok a városkörnyéki csapadékvíz-elvezetésben, a fejlesztési területek komplex infrastrukturális ellátásában	X	
Nem megfelelőek a vasúti kapcsolatok	X	X
Városon átmenő nagy tranzitforgalom	X	X
Nehéz parkolás a belvárosban	X	
Pályázatokhoz szükséges öner	X	
„leosztott lapok”		X
Települések közötti együttműködés hiánya	X	X
Dinamikusan fejlődő iparágak hiánya	X	X
Városvezetés pártállásából hátrány származik		X
Város-vidék integrált szemlélet hiánya	X	
Fejlesztési és rendezési dokumentumok közötti koherencia hiányzik	X	
Pályázatokhoz kapcsolódó egyoldalú határidő - módosítások (felsőbb szervek részéről)	X	X
Népességszám drasztikus csökkenése		X

Forrás: mélyinterjúk alapján saját szerkesztés

11. Az Európai Unió csatlakozás hozta lehetőségekkel, újdonságokkal kapcsolatban a települések csupán felsorolták a jövőre vonatkozó elképzeléseiket, fejlesztési céljaikat. Egyedül Mórahalom hangsúlyozta a települési lakosság lokálpatriotizmusának fontosságát, a lakosság pozitív hozzáállását a fejlesztésekhez, ami egyfajta indikátora a már megvalósult és a jövőben tervezett beruházásoknak is.
12. A településhálózat-fejlesztés jelenleg dokumentált koncepció nélküli, kellően össze nem hangolt, egymás hatását sokszor gyengítő egyedi döntések sorozata. Hiányzik a városi fejlesztések koordinációja és az ahhoz szükséges szakpolitika, annak ellenére, hogy a várospolitikában megjelenik számos dokumentumban. A területpolitika a felerősödő területi különbségeket térségi szinten kezeli, támogatáspolitikájának meghatározó kedvezményezettjei azonban továbbra is a települések. A városrendszer fejlesztésénél egyik fontos cél a *városok közötti kooperációk erősítése*. A térségi fejlődés csak akkor lehet harmonikus, ha a városok együttműködése megvalósul, azok hálózatot alkotnak, közöttük a kooperáció létrejön. A városi kooperáció feltételei közé a régió belüli és kívüli közlekedési kapcsolatokat (tömegközlekedés, autópálya, reptér), a munkaerőpiac kiszélesítését szolgáló közlekedési kapcsolatokat (napi munkába járás) és az elektronikus elérhetőséget (információs és kommunikációs infrastruktúra) szokták sorolni. A városhálózati kooperáció sok esetben csak szlogen, mert nem töltik meg tényleges tartalommal az operatív tervdokumentumok. Az állam feladata, hogy elkötelezze magát a kooperációk támogatásában, mind az intézményes keretek kialakításával, mind financiai értelemben. *A kiegyensúlyozott területi fejlődés feltétele a városok és a velük sokoldalú kölcsönös függőségi viszonyban levő vidéki területek kooperációs, partnerségi együttműködése*, ami alapvető fontosságú a versenyképességük növelése érdekében.

Az értekezés témakörében megjelent publikációk

- GYURCSEK T.- VAJDA G.** (2005): Az Európai Pályázat El készít Alap I. pályázatainak tapasztalatai különös tekintettel a Dél-alföldi Régióra (The experiences of the Tenders to the European Preparatory Fund I. with Regard to the South Great Plain Region), Tér és Társadalom 2005/1 pp. 103-113.
- VAJDA G.** – **GYULAI T.** (2005): A projekt el készít tevékenység strukturális vizsgálata a Dél-alföldi Régióban (Structural Examination of the Project Preparation Activity in the South Great Plain Region Európai Kihívások III. Tudományos konferencia, pp. 48-52.
- VAJDA G.- KOMAREK L.** (2006): Results of the SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) and EAGGF(Agricultural and Rural Development Operative Programme) in the South Great Plan Region, (poster) 7th International Conference on Food Science Proceedings, Rural development section, CD melléklet
- VAJDA G.** (2006): Új vidéki funkciók megjelenése a Homokháti Kistérség tanyavilágában (poszter), Határok és Eurorégiók Nemzetközi Földrajzi konferencia, pp. 555-558.
- VAJDA G.** (2006): Integrált térségfejlesztés az ESPON 1.1.2. program eredményei tükrében, In: KISS A.-MEZ SI G.-SÜMEGHY Z. szerk.: Táj, környezet, társadalom. SZTE Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék, SZTE Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék, Szeged, pp. 747-756.
- VAJDA G.- GYULAI T.** (2007): A pályázat el készítés 2005-2006 évi tapasztalatai a Dél-alföldi régióban, Comitatus Önkormányzati Szemle, 2007. május, pp. 26-33.
- VAJDA G.-** (2009): Város és vidéke integrált fejlesztés: Szentes lehet ségei az EU-s források tükrében, Comitatus Önkormányzati Szemle, 2009/1-2. pp. 75-84.
- VAJDA G.-** (2009): Differentiated effects of the EU accession to urban and rural settlements, International Scientific Symposium- Management of durable rural development, Economy and rural development section, Timisoara, pp. 199-204.
- VAJDA G.-** (2009): Vidéki térségek versus városi területek, avagy a településfejlesztési támogatások differenciái a Dél-alföldön, Comitatus Önkormányzati Szemle, 2009. június, pp. 44-50.

Egyéb publikációk

- ABONYINÉ PALOTÁS J.- **VAJDA G.** (2004): Élelmiszeriparunk strukturális változásának főbb vonásai (The main features of the structural changes in the food industry), VI. Nemzetközi Élelmiszertudományi Konferencia
- VAJDA G.** (2005): Gondolatok a falusi turizmus jelentőségéről, különös tekintettel a Homokhátságra, Ma és holnap, 2005. 9-10. szám
- VAJDA G.** (2005): A támogatott SAPARD pályázatok összehasonlító vizsgálata különös tekintettel a Dél-alföldi Régióra, Gazda-Társ Hírlevél, 2005. március
- VAJDA G.** (2006): A Dél-alföldi agrártámogatások az elcsatlakozási és a csatlakozási programok tükrében, Ma és holnap, 2006. 4. szám
- VAJDA G.** (2006): Agrárium és környezetvédelem az elcsatlakozási és a csatlakozás utáni programok tükrében, Gazda-Társ Hírlevél, 2006. április
- VAJDA G.** (2007): Élelmiszer-biztonság=biztonságos élelmiszer?, Ma és holnap, 2007, 1. szám
- VAJDA G.** (2007): Szélenergia: a megújuló és a fenntartható áramtermelés új eszköze, Ma és holnap, 2007. 2. szám
- VAJDA G.** (2007): A vízenergia növekvő jelentősége, Ma és holnap, 2007. 2. szám
- VAJDA G.** (2007): Innováció-gazdaság-társadalom, Ma és Holnap, 2007. 6. szám